

1989/20/9

הצעת חוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי

1. עקרונות יסוד
- (א) ארץ ישראל היא מולדתו ההיסטורית של העם היהודי, בה קמה מדינת ישראל.
- (ב) מדינת ישראל היא מדינת הלאום של העם היהודי, שבה הוא מממש את זכותו הטבעית להגדרה עצמית על פי מורשתו התרבותית וההיסטורית.
- (ג) מימוש הזכות להגדרה עצמית לאומית במדינת ישראל ייחודי לעם היהודי.
- (ד) האמור בחוק-יסוד זה ובכל חיקוק אחר יפורש לאור האמור בסעיף זה.
2. מטרה
- חוק-יסוד זה, מטרתו להגן על מעמדה של מדינת ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי כדי לעגן בחוק-יסוד את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית ברוח העקרונות שבהכרזה על הקמת מדינת ישראל.
3. סמלי המדינה
- (א) שם המדינה הוא "ישראל".
- (ב) דגל המדינה הוא לבן, שני פסי תכלת סמוך לשוליו ומגן-דוד תכול במרכזו.
- (ג) סמל המדינה הוא מנורת שבעת הקנים, עלי זית בשני צדדיה, והמילה "ישראל" למרגלותיה.
- (ד) המנון המדינה הוא "התקווה".
- (ה) פרטים לעניין סמלי המדינה ייקבעו בחוק.
4. בירת המדינה
- ירושלים השלמה והמאוחדת היא בירת ישראל.
5. שפה
- (א) עברית היא שפת המדינה.
- (ב) לשפה הערבית מעמד מיוחד במדינה, לדובריה זכות נגישות לשונית לשירותי המדינה; פרטים לעניין זה ייקבעו בחוק.
- (ג) אין בסעיף זה כדי לפגוע במעמד השפה הערבית בפועל ערב תחילתו של חוק-יסוד זה.
6. קיבוץ גלויות
- (א) כל יהודי זכאי לעלות ארצה ולקנות את אזרחות מדינת ישראל; פרטים ייקבעו בחוק.
- (ב) המדינה תפעל לקיבוץ גלויות ישראל.

7. הקשר עם העם היהודי
 (א) המדינה תשקוד על הבטחת שלומם של בני העם היהודי ושל אזרחיה הנתונים בצרה ובשביה בשל יהדותם או בשל אזרחותם.
- (ב) המדינה תפעל לשימור הזיקה בין מדינת ישראל ובין בני העם היהודי בכל מקום שהם.
- (ג) המדינה תפעל לשימור המורשת התרבותית, ההיסטורית והדתית של העם היהודי בקרב יהדות התפוצות.
8. שימור מורשת
 (א) כל תושב ישראל, ללא הבדל דת או לאום, זכאי לפעול לשימור תרבותו, מורשתו, שפתו וזהותו.
- (ב) המדינה רשאית לאפשר לקהילה, לרבות בני דת אחת או בני לאום אחד, לקיים התיישבות קהילתית נפרדת.
9. לוח רשמי
 הלוח העברי הוא לוח רשמי של המדינה ולצדו ישמש הלוח הלועזי כלוח רשמי; השימוש בלוח העברי ובלוח הלועזי ייקבע בחוק.
10. יום העצמאות וימי זיכרון
 (א) יום העצמאות הוא יום החג הלאומי של המדינה.
- (ב) יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ויום הזיכרון לשואה ולגבורה הם ימי זיכרון רשמיים של המדינה.
11. ימי מנוחה ושבטון
 שבת ומועדי ישראל הם ימי המנוחה הקבועים במדינת ישראל; למי שאינם יהודים הזכות לקיים ימי מנוחה בשבתם ובחגייהם; פרטים לעניין זה ייקבעו בחוק.
12. יסודות המשפט
 ראה בית המשפט שאלה משפטית הטעונה הכרעה, ולא מצא לה תשובה בדבר חקיקה, בהלכה פסוקה או בדרך של היקש, יכריע בה לאור עקרונות החירות, הצדק, היושר והשלום של מורשת ישראל.
13. שמירת מקומות קדושים
 המקומות הקדושים יהיו שמורים מפני חילול וכל פגיעה אחרת ומפני כל דבר העלול לפגוע בחופש הגישה של בני הדתות אל המקומות המקודשים להם או ברגשותיהם כלפי אותם מקומות.
14. נוקשות
 אין לשנות חוק-יסוד זה אלא בחוק-יסוד שנתקבל ברוב של חברי הכנסת.